

**Л.А. Суліменко**

к.е.н., професор

**С.А. Вітер**

к.пед.н., старший викладач

Житомирський національний агроекологічний університет

**ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ  
УДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ  
ПІДПРИЄМСТВА**

Ефективність ведення бухгалтерського обліку в умовах ринкової економіки в першу чергу залежить від правильно обраних бухгалтерських пакетів і програм комп'ютерної обробки облікової інформації на підприємстві. За допомогою комп'ютерних систем можливо здійснювати управління окремими виробничими процесами підприємства, забезпечити контроль веденням обліку за окремими ділянками обліку: облік основних засобів та нематеріальних активів; облік матеріальних цінностей; облік праці та заробітної плати; облік готової продукції та її реалізації; облік фінансово-розрахункових операцій; облік витрат на виробництво; облік формування та використання власного капіталу; зведений облік та складання звітності.

Дані питання досліджували такі вчені, як Івахненко С.В., Козак М.І., Огійчук М.Ф., Терещенко Л.О., Царенко О.М., Клименко О.В. та інші. Зокрема, на думку Івахненкова С.В., застосування комп'ютерів змінює зміст та

організацію праці облікового персоналу: зменшується кількість ручних операцій з обробки первинних документів, систематизації облікових показників, заповнення реєстрів та звітних форм; облікова праця стає більш творчою, спрямованою на організацію й удосконалення обліку [1].

Так, Огійчук М.Ф. вважає, що якість бухгалтерської програми суттєвим чином залежить від таких чинників, як зручність і швидкість введення інформації в комп'ютер і можливістю маніпуляції раніше введеною інформацією [4].

Використання комп'ютерних облікових програм, як вважає Клименко О.В., дозволяє підвищити оперативність ведення обліку, збільшити рівень його деталізації, посилити контроль за достовірністю та правильністю облікової інформації на всіх етапах її обробки [2].

Нині підприємства, на думку Л.О. Терещенка, потребують автоматизованої інформаційної системи обліку на базі сучасних засобів обчислювальної техніки, яка дає змогу забезпечити: повне та своєчасне задоволення інформаційних потреб користувачів; виконання контрольних і аудиторських завдань із метою одержання потрібної інформації про наявні відхилення; аналіз і прогнозування господарсько-фінансової діяльності підприємства; одержання на основі автоматизації ефективних управлінських рішень [5].

З введенням міжнародних стандартів бухгалтерського обліку питання складання та подання фінансової звітності більш жорстко регламентуються, що обумовлює необхідність перегляду концептуальних підходів до розв'язання проблем автоматизації облікових процесів на підприємстві.

З метою підвищення ефективності роботи облікового персоналу, створення оптимальних умов для його діяльності важливе значення має широке застосування бухгалтерських пакетів і програм, завдяки яким:

- підвищується оперативність обробки даних;
- заощаджується час за рахунок автоматизації рутинних облікових операцій;
- недопускаються арифметичні помилки в обліку і звітності;
- забезпечується підготовка, заповнення, перевірка і роздрукування первинних, зведених і звітних документів;
- здійснюється безпомилкове перенесення даних з однієї друкованої форми в іншу;
- є можливість нагромадження підсумків і обчислення відсотків;
- забезпечується можливість звернення до даних і звітів за минулі періоди;
- забезпечується достовірність економічної інформації з метою прийняття об'єктивних управлінських рішень.

Оскільки керівнику підприємства доводиться приймати рішення в умовах нестабільності, невизначеності і ризику, це змушує його постійно тримати під контролем різні аспекти фінансово-господарської діяльності. При цьому грамотно оброблена і систематизована база даних є гарантією ефективного управління підприємством і, навпаки, відсутність достовірних даних може привести до неправильних управлінських рішень та, як наслідок, до серйозних помилок і втрат.

Такі переваги можливі, коли інформаційна система має єдину базу даних поточного бухгалтерського обліку та матеріалів минулих звітних періодів. Завдяки цьому будь-які відомості можуть бути легко отримані по запиту користувача.

Разом з тим, використовуючи комп'ютеризовану форму ведення бухгалтерського обліку, суб'єкти господарювання мають враховувати ризики використання спеціалізованого програмного забезпечення та технічних засобів. Оскільки в комп'ютерних системах зберігаються і обробляються великі обсяги облікової інформації, то будь-який збій може мати серйозні наслідки.

У випадку використання програмних і технічних продуктів іноземного виробництва виникає проблема створення ефективної системи інформаційної безпеки на вітчизняних підприємствах. Тому при оцінці її надійності мають бути змінені пріоритети від забезпечення традиційної інформаційної безпеки до кібербезпеки.

Слушним є зауваження розробників «Настанови з кібербезпеки від експертів», які вважають, що питання інформаційної безпеки повинні бути у порядку денному кожного підприємства незалежно від його масштабів, рівня складності та характеру комерційної діяльності, а також має бути усвідомлене кожним співробітником підприємства. Вони звертають увагу на те, що як правило, більшу ініціативу зниження ризиків, що надходять від кіберзагроз проявляють великі міжнародні компанії, хоча ті самі загрози та ризики в рівній мірі поширюються також на представників середнього і сімейного бізнесу [3].

Отже, застосування комп'ютерних технологій в обліку сприятиме швидкій обробці облікової інформації, подання достовірної фінансової звітності внутрішнім та зовнішнім користувачам, зокрема своєчасному представленню її керівному персоналу підприємства та прийняттю на її основі ефективних управлінських рішень. Разом з тим, слід пам'ятати про певні ризики, пов'язані зі створенням, поширенням, зберіганням і використанням облікової інформації, забезпечення захищеності облікових даних на будь-якому етапі їх обігу.

Перелік використаної літератури

1. Івахненко С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту. 4-е вид. [Електронний ресурс] / С. В. Івахненко. □ □ Режим доступу :[http://pidruchniki.com.ua/00000000/buhgalterskiy\\_oblik\\_ta\\_audit/informatsiyi\\_tehnologiyi\\_v\\_organizatsiyi\\_buhgalterskogo\\_obliku\\_ta\\_auditu\\_\\_ivahnenkov\\_sv](http://pidruchniki.com.ua/00000000/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/informatsiyi_tehnologiyi_v_organizatsiyi_buhgalterskogo_obliku_ta_auditu__ivahnenkov_sv)
2. Клименко О. В. Інформаційні системи і технології в обліку : навч. посіб. / О. В. Клименко– К. : Центр учбової літератури, 2008. – 320 с.
3. Настанови з кібербезпеки від експертів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.isaca.org.ua/index.php/press-center/news/191-translation-of-guidelines-on-cybersecurity>
4. Огійчук М. Ф. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах: підручник. – 2-ге вид., переробл. і допов. / М. Ф. Огійчук, В. Я. Плаксієнко, Л. Г. Панченко та ін.; за ред. проф. М. Ф. Огійчука. – К. : Вища шк., 2003. – 800 с.
5. Терещенко Л.О. Інформаційні системи і технології в обліку : навч. посіб. / Л.О. Терещенко, І.І. Матієнко-Зубенко. – К. : КНЕУ, 2004. – 187 с.